

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 2

Tema: Kritiskt tänkande och mediekunskap

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Eleverna ska utveckla sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden, så att de kan orientera sig och agera i det digitala tidevarvets stora informationsflöde. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att analysera och värdera information samt förstå mediers roll i samhället.
Betygskriterium (E)	Eleven kan formulera och uttrycka sina egna åsikter och argument i tal och skrift. Eleven kan även kritiskt granska och diskutera texter och medielandskapet.

[Gy11, Svenska 2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till temat (10 min)

- Presentera vad kritiskt tänkande innebär och dess betydelse i dagens samhälle.
- Diskutera skillnader mellan information, åsikter och propaganda.
- Ge exempel på medier som påverkar vårt tänkande och beslutsfattande.
- Ställ frågor för att engagera eleverna i diskussionen.

2. Källkritik och mediekunskap (15 min)

- Förklara vad källkritik är och varför det är viktigt.
- Gå igenom olika typer av källor och deras pålitlighet.
- Ge exempel på aktuella situationer där källkritik är avgörande.
- Visas exempel på hur man kan kontrollera en källas trovärdighet.

3. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in klassen i grupper och ge varje grupp ett medieexempel att

analysera.

- Låt grupperna diskutera meddelandets avsikt och påverkan.
- Be dem att beakta perspektiv på informationen som ges.
- Grupperna redovisar kort sina diskussioner för klassen.

4. Reflektion och avslutning (10 min)

- Sammanfatta vad vi lärt oss om kritiskt tänkande och mediekunskap.
- Diskutera varför det är viktigt att kunna tänka kritiskt.
- Ge eleverna möjlighet att ställa frågor.
- Avsluta med att påminna om vikten av att ifrågasätta information.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Kritiskt tänkande:** Förmågan att analysera och värdera information från olika källor. Tänk på att kritiskt tänkande är en viktig del av vår dagliga kommunikation och informationshantering.
- **Källkritik:** Att förstå vikten av att granska källor för att avgöra deras trovärdighet är avgörande i en tid med så mycket desinformation.
- **Mediekunskap:** Att känna till olika medier och deras inverkan på samhället ökar förståelsen för hur vi tar emot och tolkar information.
- **Digital kompetens:** Att kunna navigera och bedöma digitala resurser är viktigt i ett allt mer digitaliserat samhälle. Eleverna bör få verktyg för att vara kritiska mot den information de stöter på.
- **Argumentation:** Att kunna uttrycka sina åsikter och stötta dem med argument är centralt för effektiv kommunikation och debatt.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Kritiskt tänkande	Förmågan att analysera och värdera information och argument.	Ursprungligen från latin "critic-us" som betyder dömande.
Källkritik	Processen att bedöma källors trovärdighet.	Från "källa" och "kritik", där kritik här handlar om granskning.
Mediekunskap	Kunskapen om medier och deras påverkan i samhället.	Från latin "media", vilket betyder medel eller meddelande.

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan vi avgöra om en nyhet är sann eller falsk? Ge konkreta exempel.
- B. Vilka konsekvenser kan det få för ett samhälle om medborgarna inte är källkritiska?
- C. Hur kan vi använda våra kritiska tänkande färdigheter för att delta aktivt i samhället?

Aktivitet

En aktiv lektionsdel där eleverna får analysera olika medieklipp (nyhetsartiklar, videor, sociala medier) ur ett källkritiskt perspektiv. Eleverna delas in i grupper och får i uppdrag att identifiera och presentera påståenden, källor och argument i de material de valt. De ska utvärdera hur trovärdiga dessa källor är och diskutera eventuella fördomar som kan påverka informationen. Aktiviteten syftar till att göra eleverna medvetna om hur de själva kan applicera källkritik i sin mediekonsumtion.

Exit-ticket

Frågor

1. Vad innebär källkritik?
2. Vilka faktorer påverkar din uppfattning om en nyhet?
3. Hur kan vi identifiera propaganda?
4. Ge exempel på ett digitalt verktyg för källkritik?

Svar

Att granska och värdera källors information och trovärdighet.
Källa, avsikt, presentation och sammanhang.
Genom att leta efter vilseledande eller partisk information.
Snopes.com för att kontrollera fakta.

Hemuppgift

Eleverna ska välja en aktuell nyhet och skriva en kort analys (1-2 A4-sidor) av hur denna nyhet presenteras i olika medier. De ska jämföra minst två källor och diskutera skillnader i presentation och eventuell bias. Hemuppgiften syftar till att stärka deras källkritiska färdigheter och förmåga att analysera information.

Citat

“Det är inte vad som sägs, utan hur det sägs.” – Okänt

Detta citat påminner oss om vikten av att inte bara fokusera på innehållet i

en nyhet, utan också att tänka på vilken avsikt och vilket perspektiv som ligger bakom informationen som presenteras. Kritiskt tänkande är en nyckelkomponent för att förstå och tolka budskapet vi får.

“`

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)